

RECORDS ARRACONATS SENSE RECANÇA

Vaig patir molt quan era petit al pati petri i patètic de l'escola de Sant Oriol. Em tenien intrigat el campanar neobizantí de l'església i el rieral rialler conegut per les seues riades i rierades. Vaig tornar-hi l'any passat amb un company. Arribàrem a Sant Oriol del Mar cap a les set. Era una nit astorada i estrellada entre Nadal i el cap d'any De l'antic fòrum romà ensorrat roman poca coseta. Una bona part de la graderia de les arenes, alguns trossets de les muralles romanes. L'edat mitjana, en canvi, hi ha deixat carrerons lluminosos i un claustre romànic rònec amb unes inscripcions rúniques.

Vam entrar en una llibreria a prop dels gimnasos i d'un restaurant annamita. Una vella estufa estossejava vora un piano. Les parets cobertes d'un verd, color catifa de billar, feien joc amb la moqueta, uns objectes heteròclits, les vistes marítimes i les tovalles de randa.

XX

Unes velles nines de porcellana somreien, crispades. En eixir de la cova d'Alí Babà, vaig recordar la Núria. Sempre hi surt alguna noia que no vol sortir amb el narrador novell en les novel·les d'amor. Quina sort tenir una vida sense surt ni sortilegis ! Com m'atreia amb la seua frescor, la seua originalitat, el seu riure de guerrer bantu ! I ara, lluny d'ella durant les festes, esmorzava amb el pot de confitura de taronges amargues que m'havia regalat.

Vam passar sota el pont del ferrocarril a la recerca d'un restaurant. La fredor era viva. Una dona sopava sola amb les seues filles. Semblava trista malgrat els seus somrisos plens d'encisos Els parlava holandès i les minyones responien en afrikaans, aquesta llengua de l'Àfrica amb poques sonoritats africanes i africades.

—Mare —digueren— agafa el ganivet de la taula veïna i treu-l'en.

La més gran s'aixecà abans d'agafar els coltells i una cullera. La minyona li'ls donà i la mare se'ls hi posà a la butxaca.

Rere els canyissos de les vil·les i de l'abadia a dalt de la badia, tots els llums de la vila cascadejaven de turó en turó i estàvem sols, el meu amic i jo, enyoradissos i sense maravedisos, davant la mar, esplèndida i tètrica.

XX

Torní a Sant Oriol amb amics andalusos hipocrasos, tres mesos després. Tot havia canviat. Havia esbrinat la idiosincràsia de la Núria. Malgrat els seus somrisos, totes les nostres cites, tots els nostres dinars, tots els rams de narcisos rossos i russos que li havia regalat, havia admès que mai no compartíem els mateixos interessos. Un sol fràgil il·luminava els carrers, els edificis espectaculars, però a escala humana. Un luxe gens agressiu, contràriament a la resta de la costa. Les poques botigues obertes ja preparaven l'estiu. Venien les mateixes foteses fútils que a qualsevol estació turística : xarxes que destenyien a la primera bugada, petxines amb

una postal blavíssima, nines amb vestits folklòrics; les inevitables monografies locals per tal d'alabar la ciutat i elevar el nivell. Dos illots de roques roges, el Lleó de terra i el Lleó de mar, vibraven al vent. Aquella passejada a Sant Oriol, que havia projectat durant tres mesos, no la volguí prolongar. Estava impacient d'anar-me'n. No! Decididament, no hi havia res a fer a Sant Oriol. Malgrat tot, hi vaig tornar una tercera vegada. A l'estiu. Gràcies a la meravellosa marinada meridional , la temperatura era agradable. La llibreria obria a les tres. Vaig entrar en un cafè on vaig entaular conversa amb l'amo. Vaig visitar l'església Santa Maria de la Mar. Em van impressionar els vitralls, la blancor de les pedres, les seues dimensions Tot denotava molta activitat en la parròquia. Un plànol de la ciutat indicava els llocs de culte oberts. A les parets, havien encartellat fotos de peregrinatges a Roma i Llorda. Quan torni a Sant Oriol, ja no pensi en la Núria. Recordi tots els afanys de l'antic festeig, i ric, davant la mar...

Joan Daniel Beszonoff i Montalat